

TEME

Socijalno-ekonomski razvoj BiH u 2010.

Ekonomske trendovi

Ekonomske perspektive

SADRŽAJ

Perspektive 2011.-2013.	2
Izvještaj o razvoju BiH	3
Ekonomski trendovi	4
Radionica Izrada Izvještaja o razvoju	5
Seminar Finansijski okvir SR/SSU	5
Sporazum o suradnji	6
Posjete	6
Projekti	7
Regionalna suradnja	8

Praćenje socijalno-ekonomskog razvoja BiH

Direkcija za ekonomsko planiranje počela je proces izrade Izvještaja o razvoju za 2010. godinu, koji na godišnjoj osnovi daje ocjenu o provedbi Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH.

Izvještaj će dati pregled napretka razvoja zemlje po ključnim strateškim ciljevima, prepoznatim kao najznačajnijim pravcima u koje treba ulagati kako bi zemlja dostigla

viši nivo razvoja. Strategije su izrađene na osnovu procijenjenih potreba i kretanja u zemlji, obuhvataju i obaveze koje proističu iz mape puta za pristup EU, te predstavljaju okvir za implementaciju IPA programa.

Metodologija i plan za izradu Izvještaja o razvoju su u početnoj fazi predstavljeni i usaglašeni sa predstvincima ministarstava Vijeća ministara i državnih institucija, te

entitetskih koordinatora. Entitetski koordinatori za strateško planiranje će predložene metodologiju i plan izrade izvještaja predstaviti ključnim akterima na ovom administrativnom nivou. Pored ocjene dostignuća u okviru zacrtanih ciljeva, zasnovanih na analizi ekonomskih kretanja, Izvještaj o razvoju BiH za 2010. dat će preporuke za moguće intervencije Vijeća ministara i entitetskih/BD vlada.

Makroekonomske analize

Tim Direkcije za ekonomsko planiranje koji se bavi makroekonomskim analizama je početkom ove godine izradio dokument Perspektive 2011.-2013. godine, koji na osnovu analiza kretanja bh. ekonomskega trendova, regionalnih i međunarodnih faktora koji utiču na bh. ekonomiju daje pregled predviđanja najznačajnijih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini.

Tim DEP-a je na osnovu ekonomskih analiza predviđao postepeni ekonomski oporavak tokom ovog perioda. Pregled ekonomskih trendova za prvi kvartal 2011. godine upravo potvrđuje ova predviđanja. Kratkoročni indikatori iz ovog perioda ukazuju da je bh. ekonomija nakon recesije u 2009. i zaista tokom 2010. godine zabilježila osjetniji porast aktivnosti.

Sektor za ekonomska istraživanja koordinirao je izradu Ekonomskog i fiskalnog programa za Bosnu i Hercegovinu za period od 2011. do 2013. godine, što je ključni dokument kreiranja i vođenja ekonomske politike države koja još nema status kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, odnosno, predstavlja pripremu za Predpristupni ekonomski program.

Perspektive 2011.-2013.

**Sektor za ekonomска
istraživanja**

Analize ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini pokazuju da je 2010. uglavnom bila godina ekonomске konsolidacije u kojoj je zaustavljen pad iz 2009. godine. Postepeni napredak izvoza, praćen blagim porastom domaće tražnje i realnom stagnacijom uvoza, doveo je do tek skromnog bh. ekonomskog rasta od 0,5 % u 2010. godini. Na to ukazuju i indikatori aktivnosti u realnom sektoru, gdje se uglavnom bilježi tek skroman realni rast, tako da je evidentan porast industrijske proizvodnje od svega 1,6 %, realan rast trgovine namalo od 3,6 %, stagnacija finansijskog sektora, te dvocifreni pad građevinarstva i investicija uopšte.

Blagi porast evropske ekonomije (od 1 % EU27) iz 2010. bi se u BiH trebao značajnije odraziti tek u 2011. godini. Prema projekcijama DG ECFIN-a, pozitivan trend u Evropskoj uniji trebao bi biti ojačan tokom 2012. godine, uz skoro dvostruko veću stopu realnog rasta (od 1,8 %). Pritom se u Njemačkoj i Austriji, najznačajnijim bh. trgovinskim partnerima, očekuje potpuni ekonomski oporavak, gdje bi već u 2012. nivo ekonomске aktivno-

sti trebao biti iznad nivoa s početka krize iz 2008. godine.

U isto vrijeme, oporavak ostalih glavnih bh. trgovinskih partnera trebao bi biti znatno skromniji, što se posebno odnosi na Italiju i zemlje iz regiona, gdje bi dostizanje pretkriznih nivoa aktivnosti moglo potrajati duži niz godina.

Ipak, uprkos sporom oporavku okruženja, postepeni porast svjetske i evropske ekonomije trebao bi ne samo ojačati bh. izvoznu tražnju, nego i inostrane prilive novca, kako po osnovu tekućih tako i finansijskih tokova. Upravo ovo trebali bi biti glavni faktori bh. ekonomskog oporavka u narednim godinama.

Naime, predviđeni realni rast izvoza od 7,6 % tokom 2011., te 11% tokom 2012. godine, trebao bi stimulisati rast domaće proizvodnje i zaposlenosti, što bi, uz očekivani porast inostranih priliva, trebalo dovesti do postepenog jačanja privatne potrošnje i investicija. Pritom bi privatna potrošnja tokom 2011. i 2012. trebala ostvariti realni rast od približno 4 % godišnje, dok bi realni porast privatnih investicija sa 5,1 % u 2011. trebao porasti

na nivo od skoro 10 % u 2012. godini. Pomenuto jačanje privredne aktivnosti trebalo bi rezultirati jačanjem poreskih prihoda, te javnih rashoda u javnu potrošnju i investicije.

Očekuje se da bi ovakav rast domaće tražnje mogao dovesti do značajnog rasta uvoza od približno 8 % godišnje, zatim ponovnog rasta vanjskotrgovinskog deficitata od 9,3 % u 2011., te 2,7 % u 2012. godini. Konačan rezultat porasta izvoza, domaće tražnje, ali i jačanja vanjskotrgovinskog deficitata trebao bi biti ekonomski rast od 3,2 % u 2011., te 5,5 % u 2012. godini.

U svjetlu trendova globalnog ekonomskog oporavka, pozitivan trend iz 2011. i 2012. trebao bi biti nastavljen i tokom 2013. i 2014. godine. Drugim riječima, jačanje izvozne tražnje i stabilan trend novčanih inostranih priliva trebali bi i dalje biti katalizatori jačanja domaće tražnje i uvoza. Očekuje se da će strane investicije i privatna potrošnja doprinijeti ekonomskom rastu, uz slabljenje negativnog uticaja vanjskotrgovinskog deficitata, što bi u Bosni i Hercegovini trebalo dovesti do ekonomskog rasta od 5,3 % u 2013., te 5,6 % u 2014. godini.

"Pozitivan trend iz 2011. i 2012. trebao bi biti nastavljen i tokom 2013. i 2014. godine"

Izvještaj o razvoju BiH za 2010.

Izvještaj o razvoju BiH za 2010. godinu dat će pregled glavnih razvojnih i strukturalnih pitanja u Bosni i Hercegovini, uzimajući u obzir ekonomске i socijalne održive dimenzije razvoja. Ovim izvještajem se prati razvoj i daje ocjena nivoa implementacije Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH, a također se na osnovu analiza ekonomskih kretanja daju preporuke za moguće intervencije vlada u BiH.

Analogno mandatu koordinatora procesa strateškog planiranja za državni nivo, Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) sada je koordinator izrade Izvještaja o razvoju BiH za 2010., koji će također biti urađen na osnovu modularnog principa primijenjenog tokom izrade strategija.

Strategija razvoja BiH ima šest razvojnih ciljeva koji se odnose na jačanje bh. ekonomije. Šesti cilj postao je Strategija socijalnog uključivanja BiH, koja je odredila šest ciljeva, svojevrsnih osnova za unapređenje nivoa socijalne uključenosti ranjivih grupa u društvena zbivanja.

Osnovni principi izvještavanja o razvoju su praćenje i ocjena napretka upravo u oblastima određenim strateškim ciljevima. Ocjena napretka zasnovana je na

analizi progrusa na nivou indikatora, kao i ocjene realizacije aktivnosti definisanih akcionim planovima.

Ustanovljen je set indikatora za praćenje razvoja u pojedinih oblastima strategija.

Kriteriji koji se moraju uzeti u obzir prilikom odabira indikatora su: relevantnost podataka, jasnost, dostupnost, podobnost za međunarodno poređenje, metodološka usklađenost, regularnost u objavljuvanju, kao i vremenska i geografska pokrivenost izvještajem. Ovo se odnosi na vrijeme, odnosno godine tokom kojih se prate indikatori i zemlje s kojima se poredimo tokom analize. BiH se poredi s prosjekom četiri tranzicione ekonomije Evropske unije (Bugarska, Mađarska, Rumunija, Slovačka), dvjema zemljama koje su kandidati (Hrvatska, Makedonija), te prosjekom EU27.

Koriste se i međunarodni i domaći izvori.

Da bi se smanjio jaz između BiH i prosjeka zemalja EU4 i EU27 nije dovoljno ići naprijed, potrebno je da ekonomija napreduje većom brzinom od drugih, da bi životni standard građana BiH dostigao nivo onih koji žive u manje razvijenim zemljama Evropske unije.

Da bi se dobili pouzdani podaci o napretku aktivnosti definisanih kao osnova

razvoja u kategorijama strateških ciljeva, potrebna je izuzetna saradnja službenika ministarstava, te institucija na različitim administrativnim nivoima.

Tako da će kao osnova izvještaja biti korišteni sektorski izvještaji koje će dostaviti sektorski koordinatori (institucije Vijeća ministara) i procesni koordinatori (koordinatori procesa strateškog razvojnog planiranja na entitetskom/BD nivou/kantoni).

Posebno značajan segment praćenja razvoja je praćenje ulaganja u razvoj, odnosno investicija koje podržavaju razvoj zemlje, podržavajući aktivnosti koje doprinose postizanju strateških ciljeva razvoja Bosne i Hercegovine. Ministarstvo finansija i trezora, u saradnji s DEP-om, tako je pokrenulo transformaciju Programa javnih investicija s namjerom da postane instrument za uspostavljanje finansijskog okvira Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH. Ovo je prvi put da bh. institucije na ovaj način, dakle, poštujući modularni princip uz uključenje svih ključnih aktera, prave izvještaj o razvoju zemlje. Tokom izrade prvog izvještaja bit će angažovan i niz međunarodnih stručnjaka iz zemalja članica Evropske unije, koji će predstaviti prakse koje se u ovoj oblasti poštui u EU.

Sektor za koordinaciju pripreme, monitoring implementacije i evaluaciju razvojnih dokumenata i analizu socijalne uključenosti

"Potrebno je da bh. ekonomija napreduje većom brzinom od drugih"

Ekonomski trendovi

januar-mart 2011.

Uodsustvu zvanične statistike nacionalnih računa, kratkoročni indikatori iz prvog kvartala 2011. ukazuju da je bh. ekonomija, nakon recesije u 2009. i zastoja tokom 2010. godine, zabilježila osjetniji porast aktivnosti.

Najveći doprinos ovom rastu dale su privatne investicije, te djelomično privatna potrošnja, što je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine, nošenim, prije svega, jačanjem rasta uvoza. Porast ekonomске aktivnosti nije bio praćen napretkom na tržištu rada, što je u velikoj mjeri ograničilo ekspanziju privatne potrošnje.

Doprinos vladinog sektora, obzirom na kašnjenje usvajanja budžeta u FBiH i na državnom nivou, bio je zanemarljiv.

S proizvodne strane, najznačajniji napredak u odnosu na 2010. godinu, uslijed jačanja izvoza i investicija, zabilježile su industrijska proizvodnja i građevinarstvo, ostvarivši značajan porast od približno 10 % g/g, praćen sve jačim rastom maloprodajnog prometa (od 10,7 %). Sve ovo dešavalo se u kontekstu prilično jakog prvog kvartala u EU (EU27 realni rast 0,8 % k/k, odnosno 2,5 % g/g), jačanja rasta uvoznih i domaćih cijena, te slabe kreditne aktivnosti banaka, naročito u domenu kreditiranja domaćinstava.

Godišnji porast vrijednosti uvoza kapitalnih dobara od 19,8 %, te vrijednosti izvršenih građevinskih radova od 9 %, ukazuju na

rast investicija u prvom tromjesečju 2011. godine, što je bio prvi porast nakon konstantnog opadanja tokom prethodne dvije godine. Tako je stopa rasta investicija poboljšana za 20 do 30 procenatnih poena, čime su postale glavni faktori ekonomskog rasta u prvom tromjesečju. Ovo je ujedno prva ozbiljna najačava bh. ekonomskog oporavka nakon krize, obzirom da je upravo pad investicija ubjedljivo najlošije uticao na kretanje ekonomije u prethodnim godinama.

Bankarski sektor također je donekle podržao investicije, obzirom na još uvijek skroman ali ne zanemarljiv porast stanja kredita nefinansijskih privatnih preduzeća od 6,4 % g/g.

Obzirom da zaposlenost i plate uglavnom nisu pratili porast proizvodnje u prvom tromjesečju, njihov neznanat rast je porastom inflacije u 2011. godini potpuno anuliran u realnom smislu. Slično je bilo i s isplaćenim penzijama čija je ukupna vrijednost rasla stopom nižom od inflacije.

Stagnacija stanja kredita domaćinstava u prvom tromjesečju također nije doprinijela jačanju kupovne moći stanovništva. Ipak, uprkos brojnim indicijama o stagnaciji raspoloživog dohotka, domaća proizvodnja i uvoz potrošačkih dobara, te rast prometa u maloprodaji, ukazuju da je rast privatne potrošnje u prvom tromjesečju 2011. bio znatno izraženiji u odnosu na 2010. godinu.

Na intenzivniji rast privatne potrošnje dodatno ukazuje realni rast maloprodajnog

prometa od 7,4 % u prvom tromjesečju ove godine, dakle, približno je dvostruko veći u odnosu na prethodnu godinu.

Jačanje domaće tražnje, praćeno nastavkom prošlogodišnjeg trenda snažnog rasta svjetskih cijena (hrane, industrijskih inputa i nafte), više su nego udvostručili stopu rasta uvoza u prvom tromjesečju u odnosu na godišnji rast 2010., te su, prvi put nakon 2008. godine, doveli do porasta vanjskotrgovinskog deficit-a. Tako je stopa rasta vrijednosti robnog uvoza od 23 % g/g skoro dostigla rast izvoza (od 28 % g/g), te je vanjskotrgovinski deficit roba porastao za 16,7 %. Porast investicija zaslužan je za više od trećine vrijednosti rasta uvoza. Naime, uvoz kapitalnih dobara je skokom od 19,6 % g/g, nakon prošlogodišnjeg pada, kreirao dodatnih 5 % rasta u prvom kvartalu, u odnosu na 2010. godinu.

U isto vrijeme, porast ostatog dijela uvoza posljedica je jačanja izvoza i privatne potrošnje. Kada je u pitanju izvoz, situacija u prvom tromjesečju bila je veoma slična prošlogodišnjoj, tako da je i stopa rasta vrijednosti robnog izvoza od 28 % g/g bila na nivou prošlogodišnje. Kao i prethodne godine, ovdje je glavnu ulogu imao porast svjetskih cijena, te rast izvozne tražnje, prije svega u domenu metalne industrije, kao posljedica postepenog ekonomskog oporavka u Evropskoj uniji.

Sektor za ekonomска истраживања

"Bh. ekonomija bilježi osjetniji porast aktivnosti"

Praćenje realizacije strategija

Radionica o metodologiji rada

juni 2011.

Kako bi prezentirao i usaglasio metodologiju izrade Izvještaja o razvoju BiH za 2010. godinu, tim Direkcije za ekonomsko planiranje organizirao je radionicu na tu temu. Pozvani su predstavnici ministarstava Vijeća ministara, državne agencije i entitetski/BD koordinatori, ključni partneri DEP-a u ovom procesu.

Od ministarstava se očekuju sektorski izvještaji, koji čine jedan segment izvještaja, dok drugi segment čine statistički podaci, a poseban su podaci o finansijskoj implementaciji strategija, uvijek po osnovi strateških razvojnih ciljeva.

Direkcija je koordinator procesa za državni nivo

strateškog planiranja razvoja u BiH, pa tako i izvještavanja o razvoju.

U ovom procesu značajno je uspostaviti efikasnu koordinaciju i saradnju s ključnim institucijama, kao i pojedinačne uloge i odgovornosti.

S obzirom da se ovakav proces izvještavanja o razvoju zemlje u Bosni i Hercegovini sprovodi prvi put, DEP je angažovao stručnjake iz Slovenije, koji su bili gosti radionice i prezentirali prakse koje se primjenjuju u njihovoj zemlji. Boštjan Vasle, stručnjak za izvještavanje o razvoju i direktor Instituta za makroekonomske analize i razvoj u Sloveniji, prezentirao je metodologiju izrade izvje-

štaja o razvoju zemlje koji se koristi u Sloveniji.

Zdenka Kovač, stručnjak za strateško planiranje, prezentirala je prakse koje se vežu za praćenje napretka u domenu socijalne uključenosti ranjivih grupa u zemljama Evropske unije.

Predstavnici tima DEP-a su na radionici prezentirali plan i metodologiju koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini; postignuta je saglasnost o proceduri, dogovoren je da će ministarstva na nivou sektora analognim strateškim ciljevima imenovati koordinatora, a DEP kontakt osobu za pojedine sektore.

*Izrada Izvještaja
o razvoju, radionica*

Seminar o finansijskoj implementaciji Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH

juni 2011.

Direkcija za ekonomsko planiranje, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora, Sektorom za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći, organizirala je seminar na temu Finansijska implementacija Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH, na kojem se prezentirao plan za uvezivanje strateškog i budžetskog planiranja, odnosno metodologija alokacije finansijskih sredstava prema postavljenim razvojnim ciljevima strategija.

Ovim planom će se Program javnih investicija transformisati u Razvojni investicioni program, iz kog je potiču razvoj zemlje u tim kategorijama. Sprovedbom plana za finansijsku implementaciju, te praćenje i izvještavanje o realizaciji strategija, kroz izradu izvještaja o razvoju bit će moguće prikazati finansijske indikatore, odnosno pokazatelje dijela budžeta uloženog u investicije, kao i njegov doprinos sveopštem razvoju.

Novi sistem, nastao tokom saradnje relevantnih institucija uz podršku međunarodnih stručnjaka, predstavlja plan za unapređenje budžetskog planiranja, odnosno efikasniju koordinaciju donatorske pomoći i programa javnih investicija i jačanje sektorskog planiranja.

Da bi se zacrtani strateški ciljevi realizovali, potrebno je investirati upravo u aktivnosti koje potiču razvoj zemlje u tim kategorijama. Sprovedbom plana za finansijsku implementaciju, te praćenje i izvještavanje o realizaciji strategija, kroz izradu izvještaja o razvoju bit će moguće prikazati finansijske indikatore, odnosno pokazatelje dijela budžeta uloženog u investicije, kao i njegov doprinos sveopštem razvoju.

*Finansijska implementacija
SR/SSU, seminar*

Sporazum o suradnji BHAS-a i DEP-a

maj 2011.

*Ljerka Marić
i Zdenko Milinović*

Usvrhu poboljšanja do-sadašnje suradnje, Zdenko Milinović, direktor Agencije za statistiku BiH, i Ljerka Marić, direktorica Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, potpisali su sporazum o suradnji.

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH i Agencija za statistiku BiH institucije su, koje, svaka u svom domenu, prate ekonom-ska kretanja u Bosni i Hercegovini, tako da u svom radu razmjenjuju podatke.

Sporazum podupire raz-mjenu statističkih podataka vezano za proces strateškog planiranja ekonomskog razvoja, kao i za istraživanja makroekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini.

Posjeta predstavnika Republike Francuske

juni 2011.

Philippe Colombani, savjetnik za ekonom-ske poslove pri Francuskom veleposlanstvu u Hrvatskoj, posjetio je Direkciju za ekonomsko planiranje BiH prilikom njegove misije u Bosni i Hercegovini, odnosno posjete institucijama koje

se u Bosni i Hercegovini bave ekonomskim pita-njima.

Ljerka Marić, direktorica Direkcije, primila je Philippea Colombanija, te predstavila područja rada kojima se Direkcija bavi, kao i rezultate makroeko-

nomske analiza i projek-cija za Bosnu i Hercegovinu za naredne tri godine, koje je uradio tim DEP-a. Ovaj susret odraz je konti-nuirane saradnje i razmje-ne informacija institucija Bosne i Hercegovine sa srodnim institucijama pri-jateljskih zemalja.

Seminari o ekonomiji Kine i preporukama za zemlje u razvoju

juni 2011.

Učesnici seminara u Šangaju

Ministarstvo trgovine NR Kine organizova-lo je dva seminara za pred-stavnike zemalja u razvoju. Prvi je organizovan u Centru za međunarodnu ekonomiju i edukaciju o trgovini u Šangaju, a teme su bile: globalna ekonomска kriza i upute za oporavak ekonomije, te iskustva toka finansi-

jske reforme u zemljama u razvoju. Na seminaru su učestvovali uposlenici DEP-a Snježana Aleksić i Mirza Muratović, dok su Antonija Bošnjak i Osman Crnica sudjelovali u seminaru u Pekingu, orga-nizovanom u Kompaniji za stručno savjetovanje o međunarodnoj ekonom-iji, s fokusom na model

ekonomске reforme prim-ijenjen u Kini. Seminari su se sastojali iz dva dijela, predavanja i studijskih posjeta, te su učesnici, pored teorijske nastave, mogli iskusiti ono što im je predstavljeno na predavanjima, stvarnu Kinu i napredak ekonomije koji ova zemlja bilježi u posljednje dvije decenije.

Projekat tehničke pomoći tokom izvještavanja o razvoju BiH

Uspostavljanje usaglašenog načina implementacije i mehanizama monitoringa i evaluacije SR/SSU projekat je tehničke pomoći Direkciji za ekonomsko planiranje BiH, finansiran od strane Austrijske razvojne agencije. Implementacija projekta počela je 15. marta 2011., kada je potписан sporazum s predstnikom Austrijske razvojne agencije o donaciji sredstava potrebnih za realizaciju projekta.

Izrada Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH zadatak je koji su bh. institucije ispunile prvi put, pri čemu im je bila potrebna pomoć međunarodnih stručnjaka. Ispred institucija Bosne i Hercegovine sada je obaveza izrade prvog izvještaja o razvoju, a koji se odnosi na uspješnost implementacije strategija, u čemu će im pomoći stručnjaci

zemalja Evropske unije iskustvom stečenim u svojim zemljama, kao i prezentacijom standarda koji se u ovom procesu izvještavanja poštuju u Evropskoj uniji.

Projekat će, također, doprinijeti jačanju institucionalnih kapaciteta DEP-a za stručnije i profesionalnije sprovođenje koordinacije procesa izvještavanja o razvoju Bosne i Hercegovine.

Projekat podrške planiranju socijalno-ekonomskog razvoja BiH

Odjel za međunarodnu saradnju Vlade Velike Britanije (DFID) finansirao je projekat čija je realizacija povjerena timu Coffey International Development, a čiji je zadatak bio pružanje podrške bh. institucijama u procesu strateškog razvojnog planiranja.

Projekat podrške socijalno-ekonomskom razvoju Bosne i Hercegovine trajao je od oktobra 2009. do januara 2011., kada je tim angažovanih konsultanata pomogao Direkciji za ekonomsko planiranje, kao koordinatoru procesa za

nivo države, i entitetskim/BD koordinatorima, koji su ključni partneri DEP-a, u finaliziranju Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH, te pripremi Plana za implementaciju, monitoring i izvještavanje o realizaciji strategija.

Tokom izrade dokumenta strategija, istovremeno se uspostavljao efikasan sistem strateškog planiranja razvoja zemlje, kao osnova za buduću izradu nacionalnog plana razvoja, što je uz izradu strateških razvojnih doku-

menata bio cilj projekta. Ovaj sistem podrazumejava vertikalnu i horizontalnu saradnju institucija na različitim administrativnim nivoima, od državnog do opštinskog nivoa vlasti, ali također zahtjeva i izgradnju kapaciteta i kompetencija institucija koordinatora strateškog planiranja razvoja.

Značajne komponente demokratskog procesa donošenja odluka su njegova transparentnost i učešće šire javnosti, što je bilo i obuhvaćeno zadacima projekta.

Predstavnica DEP-a učestvovala u radu konferencije

“Socijalno poduzetništvo: Vektor promjene u Evropskoj uniji”

Ljubljana, 15. i 16. april

**Direkcija za
ekonomsko planiranje
BiH**

**Saliha Udžvarlića 1
71000 Sarajevo
BiH**

TELEFON:
(033) 650 842

FAX:
(033) 650 845

E-MAIL:
info@dep.gov.ba

WEB:
www.dep.gov.ba

Mirela Ibrahimagić, šefica Odsjeka za analizu socijalne uključenosti, DEP, prisustvovala je dvodnevnoj međunarodnoj konferenciji na kojoj se raspravljalo o novim tipovima socijalno i ekološki svjesnog poduzetništva koje otvara mogućnosti zapošljavanja i razvoja.

Na konferenciji su predstavljena međunarodna iskustva iz oblasti socijalnog poduzetništva, koncepta koji prema iskustvima drugih zemalja ima značajan potencijal da pokrene veće uključivanje socijalno ugroženih soci-

jalnih grupa društva kroz njihovo zapošljavanje.

Ova iskustva pokazuju da socijalna preduzeća mogu djelovati pod svakim pravnim okvirom, od zadruga i udruženja, do modernih poslovnih modela, kao što su društva s ograničenom odgovornošću ili dionička društva.

Razvojni značaj socijalne ekonomije i koncepta socijalnog poduzetništva već je odavno prepoznat u Evropskoj uniji koja ideju socijalnog poduzetništva podržava putem različitih programa zajednice, regionalnih razvojnih fondova

i istraživačkih programa.

Konferencija “Socijalno poduzetništvo: Vektor promjene u Evropskoj uniji” održana je pod pokroviteljstvom dr. Danila Turka, predsjednika Republike Slovenije, u organizaciji Evropskog liberalnog foruma i Novum instituta. Tokom dva dana u Ljubljani su se okupili poduzetnici, lideri i istraživači u socijalnom poduzetništvu iz Evrope, Slovenije i Jugoistočne Evrope. Predstavnica DEP-a je na konferenciji zastupala institucije Bosne i Hercegovine.

O Direkciji za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, osnovana je u septembru 2006. godine, uredbom Vijeća ministara.

Osnovni mandat Direkcije je da prati i planira sveobuhvatan društveno-ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine.

Direkcija je dio tima Bosne i Hercegovine koji priprema platformu za pregovore i pristup zemlje Evropskoj uniji.